

БІОЛОГІЯ

9 клас

22.01.2014

Тема: Підшлункова залоза. Статеві залози.

Мета уроку: продовжити формувати знання учнів про ендокринну регуляцію функцій організму людини; ознайомити з будовою та функціями підшлункової та статевих залоз; розкрити значення гормонів цих залоз у підтримці життєдіяльності організму; розвивати логічне мислення, творчу активність учнів; удосконалювати вміння застосовувати теоретичні знання на практиці; виховувати культуру спілкування.

Очікувані результати: учні називають місце розташування підшлункової та статевих залоз; характеризують вплив їхніх гормонів на процеси обміну в організмі; пояснюють порушення гормональної регуляції в організмі; застосовують знання для профілактики захворювань, пов'язаних із порушенням функцій підшлункової та статевих залоз.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

■ 1. Організаційний етап

Привітання учнів, перевірка їх готовності до уроку.

■ 2. Перевірка домашнього завдання й актуалізація опорних знань учнів

2.1. Індивідуальна робота за картками.

2.2. «Розумний куб».

Запитання на гранях куба:

1. Будова парашитоподібних залоз.

2. Будова вилочкової залози.

3. Будова надниркових залоз.

4. Гормони парашитоподібних залоз, їхній вплив на процеси життєдіяльності.

5. Функції вилочкової залози.

6. Гормони надниркових залоз, їхній вплив на процеси життєдіяльності.

2.3. «Установи відповідність».

1. Тироксин А - Регулює обмін натрію, калію

2. Окситоцин Б - Гормон епіфіза

3. Паратгормон В - Впливає на скорочення гладеньких м'язів матки

4. Вазопресин Г - Виділяється парашитоподібною залозою

5. Норадреналін Д - Виробляється наднирковими залозами

6. Мелатонін Є - Гормон щитоподібної залози

7. Альдостерон Ж - Регулює виділення води з організму

Відповідь: 1 — Є, 2 — В, 3 — Г, 4 — Ж, 5 — Д, 6 — Б, 7 — А.

2.4. Вправа «Третій зайвий».

■ 3. Мотивація навчальної діяльності

Слово вчителя

Прізвище вчителя

Дехто плаче від болю, дехто від горя, дехто від кохання, а є такі, що плачуть від щастя. Науковці вважають, що жінки проливано

ють сльози частіше за чоловіків. Німецькі офтальмологи довели, що жінки плачуть близько 64 разів на рік, а чоловіки за цей проміжок часу всього 6 разів.

Чому ж така велика розбіжність? Що робить жінок такими рюмсами? Ці та багато інших запитань ставилися науковцям. А вони відповіли, що головна причина жіночої плаксивості — гормони. Так, чоловічий гормон тестостерон гальмує функцію сльозовиділення, а жіночий пролактин — навпаки, посилює.

Повідомлення теми уроку. Спільне з учнями визначення мети і завдань уроку.

■ 4. Засвоєння нового матеріалу

План пояснення нового матеріалу

1. Особливості будови та функції підшлункової залози. Гормони підшлункової залози. (Бесіда, розповідь учителя, повідомлення учнів, складання опорних схем.)
2. Функції статевих залоз. Гормони статевих залоз. (Розповідь учителя, робота в групах, презентація роботи групами, заповнення таблиці.)

■ 5. Узагальнення і закріплення знань

5.1. Вправа «Якщо — то».

Учні ланцюжковим методом мають побудувати речення за темою уроку на зразок: «Якщо в підлітковий період вироблялася недостатня кількість гормону тестостерону, то вторинні чоловічі статеві ознаки надалі будуть виражені слабо».

■ 6. Підбиття підсумків уроку

«Закінчи речення»

До залоз змішаної секреції належать ... (*підшлункова та статеві залози*).

Гормони підшлункової залози — ... (*інсулін, глюкагон*). Інсулін виробляється особливими клітинами, які називають ... (*острівцями Лангерганса*).

Гормони підшлункової залози регулюють ... (*обмін вуглеводів*). Недостатнє виділення інсуліну спричинює захворювання на ... (*цукровий діабет*).

Первинними ознаками цукрового діабету є ... (*сухість слизових оболонок, постійне бажання їсти або, навпаки, його відсутність, надмірне вживання води*).

■ 7. Домашнє завдання параграф 67.

Індивідуальні та творчі завдання

Скласти «шпаргалку з помилками» за темою уроку (скласти невеличкий опорний конспект, у якому допущено декілька помилок).